

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHỆ THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG**

HOÀNG THỊ THÚY DIỆU

**PHƯƠNG PHÁP THỦY VĂN DỄ VỠ
KHÓA CÔNG KHAI ỨNG DỤNG TRONG
BÀI TOÁN CHỐNG GIẢ MẠO VĂN BẰNG**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC MÁY TÍNH

Thái Nguyên - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan

Những nội dung trong luận văn này là do tôi thực hiện dưới sự chỉ đạo trực tiếp của thầy giáo PGS.TS Phạm Văn Ất.

Mọi tham khảo dùng trong luận văn đều được trích dẫn rõ ràng tên tác giả, tên công trình, thời gian, địa điểm công bố.

Mọi sao chép không hợp lệ, vi phạm qui chế đào tạo, hay gian trá tôi xin chịu hoàn toàn trách nhiệm.

Học viên

Hoàng Thị Thúy Diệu

LỜI CẢM ƠN

Lời đầu tiên, em xin gửi lời biết ơn sâu sắc đến PGS.TS Phạm Văn Ất người đã tận tình hướng dẫn, chỉ bảo, giúp đỡ em trong suốt quá trình làm luận văn.

Em cũng xin gửi lời cảm ơn đến các thầy cô giáo trường Đại học Công nghệ thông tin và Truyền thông - Đại học Thái Nguyên, các thầy cô Viện Công nghệ thông tin đã truyền đạt những kiến thức và giúp đỡ em trong suốt quá trình học của mình.

Tôi cũng xin gửi lời cảm ơn tới Ban giám hiệu trường Cao đẳng Cộng đồng Bắc Kạn đã tạo điều kiện thuận lợi cho tôi tham gia khóa học và trong suốt quá trình hoàn thành luận văn.

Và cuối cùng tôi xin gửi lời cảm ơn tới các đồng nghiệp, gia đình và bạn bè những người đã ủng hộ, động viên tạo mọi điều kiện giúp đỡ để tôi có được kết quả như ngày hôm nay.

Thái Nguyên, tháng 7 năm 2014

Học viên

Hoàng Thị Thuý Diệu

MỤC LỤC

TRANG PHỤ BÌA.....	i
LỜI CAM ĐOAN	ii
LỜI CẢM ƠN	iii
MỤC LỤC.....	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	viii
MỞ ĐẦU.....	1
Chương 1	3
TỔNG QUAN VỀ CÁC KỸ THUẬT GIẤU TIN	3
1.1. Khái niệm giấu tin.....	3
1.2. Lịch sử giấu tin.....	4
1.3. Phân loại các kỹ thuật giấu tin	6
1.4. Ứng dụng của kỹ thuật giấu tin.....	6
1.5. Một số hướng tiếp cận giấu tin trong ảnh	8
1.5.1. Giấu tin trên miền không gian ảnh	8
1.5.2. Giấu tin trên miền tần số.....	8
1.6. Cấu trúc tệp ảnh bitmap	9
1.6.1. Cấu trúc và nội dung của Bitmap File Header	10
1.6.2. Cấu trúc và nội dung của Bitmap Info.....	10
1.6.3. Cấu trúc và nội dung của Color Palette	11
1.6.4. Bitmap Data	11
1.7. Một số định nghĩa.....	11
1.8. Thuật toán giấu tin Wu-Lee.....	13
1.8.1. Thuật toán nhúng tin.....	13
1.8.2. Phân tích thuật toán	15

1.8.3. Thí dụ minh họa thuật toán nhúng tin Wu-Lee	16
1.8.4. Một số nhận xét về thuật toán Wu-Lee	17
1.9. Thuật toán Chen – Pan – Tseng	18
1.9.1. Ý tưởng	18
1.9.2. Thuật toán nhúng tin CPT	18
1.9.3. Chứng minh tính đúng đắn của thuật toán.....	20
1.9.4. Một số thí dụ minh họa thuật toán CPT	22
1.9.5. Phân tích thuật toán	25
1.10. Thuật toán giấu tin THA	26
1.10.1. Thuật toán nhúng tin.....	26
1.10.2. Ví dụ minh họa	27
Chương 2	29
MỘT SỐ LƯỢC ĐỒ THỦY VÂN DỄ VỠ KHÓA CÔNG KHAI.....	29
2.1. Thủy vân trên ảnh số	29
2.2. Phân loại thủy vân.....	30
2.3. Giới thiệu về hàm băm	31
2.3.1. Định nghĩa hàm băm	31
2.3.2. Đặc tính của hàm băm	31
2.3.3. Tính chất của hàm băm.....	32
2.3.4. Một số hàm băm phổ biến	33
2.3.5. Tiêu chuẩn của một hàm băm tốt.....	35
2.3.6. Ứng dụng của hàm băm.....	36
2.4. Hệ mật mã khóa công khai.....	36
2.4.1. Mã khóa công khai.....	37
2.4.2. Sơ đồ mã khóa công khai.....	37
2.4.3. Các đặc trưng của khóa công khai.....	38
2.4.4. Ứng dụng khóa công khai.....	38

2.4.5. Tính an toàn của các sơ đồ khóa công khai	39
2.5. Hệ mã hóa RSA.....	39
2.5.1. Tạo khóa cho RSA.....	40
2.5.2. Sử dụng RSA	40
2.5.3. Ví dụ RSA.....	40
2.5.4. Sơ đồ chữ ký số RSA.....	41
2.6. Quản lý và phân phối khóa.....	42
2.7. Lược đồ thủy vân để vỡ khóa công khai trên ảnh nhị phân.....	43
2.7.1. Thuật toán nhúng dấu thủy vân	44
2.7.2. Thuật toán xác thực tính toàn vẹn	44
2.7.3. Tấn công tính chẵn lẻ.....	45
2.8. Lược đồ thủy vân để vỡ khóa công khai trên ảnh màu.....	46
2.8.1. Nhúng tin trên ảnh màu bằng kỹ thuật chèn bit thấp.....	46
2.8.2. Thuật toán nhúng thủy vân	48
2.8.3. Thuật toán xác thực	49
Chương 3	51
ỨNG DỤNG THỦY VÂN ĐỂ VỠ KHOÁ CÔNG KHAI TRONG	51
BÀI TOÁN CHỐNG GIẢ MẠO VĂN BẰNG.....	51
3.1. Bài toán	51
3.2. Giải pháp	51
3.3. Mô hình xử lý của hệ thống	51
3.4. Kết quả thực nghiệm	53
KẾT LUẬN	58
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	59
I. Tiếng Việt	59
II. Tiếng Anh.....	59

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1. Cấu trúc và nội dung của Bitmap File Header	10
Bảng 1.2. Cấu trúc và nội dung của Bitmap Info.....	10
Bảng 1.3. Cấu trúc và nội dung của Color Palette	11

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 1.1. Mô hình giấu tin.....	3
Hình 1.2. Mô hình giải mã thông tin.....	4
Hình 1.3. Phân loại kỹ thuật giấu tin.....	6
Hình 1.4. Minh hoạ thuật toán nhúng tin của Wu-Lee	16
Hình 1.5. Minh hoạ giữa thay đổi ngẫu nhiên và thay đổi có định hướng	18
Hình 1.6. Minh hoạ thuật toán CPT trường hợp thay đổi 1 bit.....	222
Hình 1.7. Minh hoạ quá trình giải mã thông tin đã giấu.....	233
Hình 1.8. Thí dụ minh hoạ trường hợp thay đổi hai bit	25
Hình 2.1. Mô hình thủy vân số.....	29
Hình 2.2. Phân loại thủy vân theo mục đích ứng dụng.....	30
Hình 2.3. Sơ đồ mã khóa công khai	38
Hình 2.4. Mô hình thuật toán nhúng thủy vân	44
Hình 2.5. Mô hình xác thực tính toàn vẹn	45
Hình 3.1. Sơ đồ thủy vân ảnh bằng	52
Hình 3.2. Sơ đồ xác thực và định vị vùng giả mạo	53
Hình 3.3. Ảnh bằng gốc	Error! Bookmark not defined.
Hình 3.4. Ảnh bằng thủy vân	55
Hình 3.5 Ảnh bằng giả	56
Hình 3.6. Ảnh định vị vùng giả mạo.....	57

MỞ ĐẦU

Một trong những thành tựu quan trọng của những thập niên cuối thế kỷ XX, đầu thế kỷ XXI là sự ra đời, phát triển của mạng Internet. Mọi người đều có thể kết nối vào Internet để tìm kiếm thông tin một cách dễ dàng thông qua nhà cung cấp dịch vụ Internet. Người dùng có thể đọc thông tin mới nhất, tra cứu các thư viện số, tìm thông tin lĩnh vực mình quan tâm. Bên cạnh đó, các nhà cung cấp sản phẩm cũng sẵn sàng cung cấp dữ liệu của mình cho người dùng thông qua mạng.

Tuy nhiên việc phân phối một cách phổ biến các tài nguyên trên mạng hiện nay luôn gặp phải vấn nạn sao chép và sử dụng không hợp pháp. Kỹ thuật thủy văn hiện đang được xem là một trong những giải pháp quan trọng trong việc bảo vệ bản quyền và xác thực tính toàn vẹn của dữ liệu số.

Theo mục đích sử dụng của lược đồ thủy văn được chia thành hai nhóm chính là thủy văn dễ vỡ và thủy văn bền vững. Mặt khác, dựa vào việc sử dụng khóa cũng có thể chia thành hai loại là: thủy văn khóa bí mật và thủy văn khóa công khai. Đối với thủy văn khóa bí mật, do sử dụng chung khóa cho cả hai quá trình nên cần phải có công đoạn trao đổi khóa giữa người nhúng và người kiểm tra dấu thủy văn, điều này dẫn đến việc bảo mật khóa gặp phải khó khăn. Tuy nhiên hạn chế này không xuất hiện trong thuật toán thủy văn khóa công khai.

Nội dung luận văn tập trung vào việc nghiên cứu một số kỹ thuật giấu dữ liệu trong ảnh đã được công bố, một số lược đồ thủy văn dễ vỡ khóa công khai trên ảnh nhị phân và ảnh màu; ứng dụng những kỹ thuật này trong bài toán chống giả mạo văn bản.

Cấu trúc của luận văn

Dựa vào mục tiêu đã xác định, nội dung của luận văn sẽ được trình bày qua 3 chương như sau:

Chương I: Tổng quan về các kỹ thuật giấu tin

Chương II: Một số lược đồ thủy vân để vỡ khóa công khai

Chương III: Ứng dụng thủy vân để vỡ khoá công khai trong bài toán chống giả mạo văn bản.

Do thời gian và trình độ còn hạn chế nên luận văn khó tránh khỏi những sai sót, kính mong nhận được sự đóng góp chỉ bảo của các thầy, cô giáo và các bạn đồng nghiệp.

Qua đây tôi xin cảm ơn thầy giáo PGS.TS Phạm Văn Át và các thầy giáo trong Trường Đại học công nghệ thông tin và truyền thông – Đại học Thái Nguyên đã tận tình hướng dẫn tôi trong quá trình học tập cũng như trong thời gian nghiên cứu hoàn thiện luận văn này.

Thái Nguyên, tháng 7 năm 2014

Học viên thực hiện

Hoàng Thị Thúy Diệu